

Azərbaycan Ordusu, Azərbaycan əsgəri bilməlidir ki, ölkəmizin ərazi bütövlüyü nəyin bahasına olursa olsun, bərpa edilməlidir.

Heydər ƏLİYEV

AZƏRBAYCAN ORDUSU

AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASI MÜDAFİƏ NAZİRLİYİNİN ORQANI

Qəzet 1992-ci il fevralın 11-dən çıxır

12 sentyabr 2018-ci il № 70 (2286)

Qiyməti 25 qəpik

Ön xətdən reportaj

Cəbhədən cəbhəyə

Yayın yay günü yel gah əsir, gah kəsir...

Urəyim mənə səngərlərə çək-məkdədi. Əsgərlərimizlə söhbət-ləşmək istəyidi bu. Ona görə belə dönməzdi...

Yadıma Həsən Seyidbəylinin "Cəbhədən cəbhəyə" romanı düşür. Məkan eynidi - Azərbaycan, mahiyyət eynidi - təxris olunmuş hərbi qulluqçunun mü-

haribədən sonrakı xidməti, cəbhədən sonrakı cəbhə...

Müharibə qələbəmizlə başa çatacaq. Təxris olunan əsgərlərimiz bu romanın qəhrəmanı kimi böyük vətəndaşlıq istəyiylə yeni cəbhəyə - quruculuq cəbhəsinə gedəcək.

Ezamiyyətlərdə əsgərlərimizin işıqlı düşüncələrini dinləmək, eşitdiklərimin işığını dü-

şüncələrimə köçürmək mənə qədərsiz könül xoşluğu verir. İllər (zaman) keçdikcə eşitdiklərinin həyatiliyinə, bəşəriliyinə heyretlənirsən. Eşitdiklərin Vətənə ad olduğu üçün bu heyret Vətənin üzərliyinə dönür. Bu səbəbdən əsgərlərimizlə səngərli söhbətləri - səngər söhbətlərini ömrümə qazanc bilirəm...

Səngərlərə - əsgərlərimizlə

söhbətləşməyə gedirəm; zabitlərlə başlayacaq söhbəti əsgərlər davam etdirəcək. Tanıdığım-tanımadığım dostlarıma (əsgərlərə) yazılan, dostuma (ölümündən sonra Azərbaycanın Milli Qəhrəmanı adına layiq görülmüş Yusif Mirzəyevə) ithaf olunan, dostumun (Şahin Musaoğlunun) yazdığı "İgid əsgər, möhkəm dayan!" mahnısının bən-

zərsiz ovqatı indi də yol yoldaşımıdır...

Səngərdə Vətəndən, torpaqdan, elan edilmədən başlayan müharibədən, qəhrəmanlıqlardan, qəhrəmanlardan, ... danışacağıq. Səmimi mükəllimləşmə onların da ürəyincə olacaq, mənim də. Söz sözü çəkəcək. Tarixdən də danışacağıq...

(Ardı 2-ci səhifədə)

Cəbhədən cəbhəyə

(Əvvəlki 1-ci səhifədə)

Tarix tarixi hadisələr deməkdir. Müharibədə hər döyüş özlüyündə - ayrılıqda tarixdi. Böyük Qələbəylə nəticələncək sonrakı döyüşlərin (qələbələr) başlanğıcı kimi dəyərləndirilən döyüşlər ordunun gücünün, qüdrətinin göstəricisi olub. 2016-cı ilin aprel döyüşləri tarixi hadisə kimi tarixləşdi, qüruru yaşanımaqda, yaşadılmaqdadı...

Zaman baxımından 2 il böyük müddət deyil. Dönməz bir inam deyir ki, böyük olmayan bu müddətin sonu - başlanğıcı aprel zəfəri olan Böyük Qələbə yaxınlarda məmləkəti böyük coşqu ilə salamlayacaq. "Bu da işğalın sonu, bu da erməniliyin çilikləndiyi gün!" deyəcəyik. Qalib əsgərlərimizin dalğalandıracağı bayraqlarımıza baxıban "Bayrağım - varlığım, bəxtiyarlığım!" kəlmələriylə qoşa deyəcəyik; sabahın qalib əsgərləriylə kəlmələşməyə tələsirim. 1992-ci ilin iyununda Şaumyan (kənd) rayonunda qaliblərlə yan-yanə gəzişdiyim anlarda da, az sonra çaya çata-çatda torpağa döşəli qalmış erməni əsgərlərinin meyidlərini görəndə də, Yusif Mirzəyevin qoşa qolları küreyimdə çarpazlaşanda da, avtomatının qundağına sıral çəkən əsgərlərin baxışlarında çirpən istəyin mahiyyətini anlayanda da, tarix yazanları bağrıma basmaq istəmişdim. Yayın yay günü bu biçim ünsiyyət yaşadığıma görə tələyimə şükürlər oxumuşdum: səngərlərə - məmləkətə bu şükranlığı yaşadacaq əsgərlərlə görüşə tələsirim. Urayımı dalğalandıran istəkdən, niyyətdən xəbərsiz zaman elə bil ləngiyir...

Ruhuma ruh qardaşı bildiyim əsgərlərlə səngərdəyəm...

Müharibədə Vətənin başlanğıcı səngərdir, səngərin başlanğıcı - əsgər üreyi. Səngərlərin,

gərlərin sayı qədərincə səslənəcək: "Qəzan mübarək!" Bu alğış əsən yellərə qarışacaq...

Urəyim yenə tellənib. İllərdi əsgərlərimizlə söhbətləşmə ərafəsində yaşadığım duyğular söhbətləşəndə ruhumun ruhuna dönür; "ruhumun ruhu" söz birləşməsinin mahiyyəti min illik (daha çox!) dövlətçilik tarixinə sədaqət deməkdi. Hamımız Vətən deyən, dövlət deyən məhəbbətin əsgəriyik, hamımız dövlətçilik tarixinə sədaqətin əsgəriyik...

Tanımadığımız əsgərlərlə tanışlarım, əzizlərim kimi görüşürük - səmimi görüş həmişə səmimi söhbətin başlanğıcı olur...

"Ermənilərin sığındığı o kəndimizi nə vaxt azad edəcəksiniz? Səngərləri sərhədlərə nə vaxt köçürəcəksiniz?" - soruşuram. Bu səmimi ərk əsgərlərimizin baxışlarında dalğalandırır, baxışlar kükrəyir, kükrəyə-kükrəyə coşur. Bu kükrəyiş, bu coşqu polkovnik-leytenant Eldəniz İsmayılovun da qəlbini rıqqətə gətirir:

o üzünə Vətənin başlanğıcından baxacam, əsgərlərimizin üreyinin gözəlliyiylə baxacam. Səngərindən dikəlməyə cəsaret etməyənleri görəcəm, məğlubiyyət acısını döyüşlərdən əvvəl yaşayanları görəcəm. Məğlub olacaq düşmənin sığındığı cəsaretsizlik siperini görəcəm. Gördüklərimi birər-birər düşüncələrimə köçürəcəm, dönüb görüşünə gəldiyim əsgərlərə baxacam. Qədərsiz inamla qədim oğuzlarda deyildiyi kimi "Qəzan (döyüşün - R.H.) mübarək!" - deyəcəm. Bu alğış əs-

- Ali Baş Komandanımız nə vaxt əmr verərsən!, - deyir. 2016-cı ilin aprel döyüşlərinin iştirakçısı olmuş zabitin qətiyyətlə dediyi bu gözəl kəlmələrlə ifadə edilən qətiyyətin, bu inamın 2016-cı ilin aprel döyüşlərinə söykəndiyini seçmək çətin deyil.

Qürurla aprel döyüşlərini xatırlayırıq. O döyüşlər milli-xəlqi ruhun işğalçılıqla döyüşüydü, vətənpərvərliyin qara niyyətlə döyüşüydü. O qələbə ruhun qələbəsi oldu. Sülh danışıqları baş tutmasa, Ali Baş Komandan

dan Azərbaycan Ordusuna döyüş əmri verəcək, döyüşlər qələbəylə tamamlanacaq, buna Böyük Qələbə deyəcəyik. "Siz qalib ordunun qalib əsgərləri olacaqsınız!" deyirəm. Gah qarşı yaxaya, gah əsgərlərinə baxan baş leytenant Elşən Cəfərlinin dediklərini hərbi hissənin şəxsi heyətinin hərbi xidmət amalı bilirəm:

- Hərbi and içmişik. Hərbi andın mətnində deyilənlərə əməl etmək hər birimizin vəzifə borcudur...

"Vəzifə borcu" ifadəsi mənə qüruru kövrəkliyindən çox olmaqla bir hadisəni xatırladı:

Tərtərdəydim. Vəzir Orucov əməliyyata gedəcəkdi, "atüstü söhbət" edirdik. "Müharibə başa çatınca hamı əsgər olmalıdı, əsgəri amalla, əsgəri inamla yaşamalardı. Hərbi and Vətən andıdı, ona görə müqəddəsdi. Müqəddəs and günümüzün, ayımızın deyil, son nəfəsə qədər yaşayacağımız anların andıdı..." - demişdim. Vəzir bir anlığa ayaq saxlamışdı, tündləşən baxışlarıyla Ağdərə səmtə baxmışdı və "And ömür deməkdi. Əli ömründən üzülənlər diri-kən öldü..." - demişdi və gözdolusu kapitan Pənah Məmmədova - komandirinə, dostuna baxmışdı...

Ölümündən sonra Azərbaycanın Milli Qəhrəmanı adına layiq görülmüş Vəzir Orucovun 26 il əvvəl dediyi kəlmələrin mahiyyəti baş leytenantı duyğulandırır:

- Hərbi and Vətənə sədaqət andıdı. Əsgərlərimizin Hərbi anda - Vətənə sədaqətinə bizim əmin olduğumuz qədər siz də əmin olun. Bu sədaqətlə xidmət edənlər tərxis olunduqdan sonra da bu əqidəylə yaşayacaqlar. Əminəm ki, müharibə şəraitində xidmət edənlər Hərbi andın tələblərinə mülki həyatda da əməl edəcəklər.

Zabitin fikirləri hərbi xidmətin həm də vətəndaşlıq məktəbi olduğunun təsdiqi idi.

Baş leytenant onu da deyir ki, yüksək döyüş və mənəvi-psixoloji hazırlığa malik olan əsgərlərimiz düşmənin hər tərpenişinin qarşısını qətiyyətlə alırlar, qələbə əzmi ilə xidmət edirlər, hər biri Ali Baş Komandanın əmrinə hazırıdı.

Əsgər Hüseyn Müslümovun dediklərini zabitin əminliyinin davamı bilirəm:

- Yaxşı vətəndaş olmayan çağırışçı yaxşı əsgər ola bilməz. Yaxşı əsgər olmayan

mülki həyatda yaxşı vətəndaş olmayacaq.

Əsgərin qənaəti ürəyimi dağa döndərir. Mənə elə gəlir ki, müharibə qurtarıb, torpaqlarımız işğaldan tamamilə azad edilib. Cıdır düzündə qalib əsgərlərin əhatəsindəyəm. Son döyüşlərdən danışıraq. Əsgərlərin hər birini qəhrəman bilirəm, hər birinə gözdolusu baxıram, yerə-göyə sığmayan bənzərsiz şükranlığın işığına qarışan tonqallar Dədə Qorqud tonqallarıdı...

Bu qənaətdə Cocuq Mərcanlıya qayıdışın eynini görürəm, ocağı sönmüşlərə ümid görürəm. Bu ümid işıqlı ümiddi, yaxınlarda gerçəkləşəcək ümiddi...

Əsgər Hüseyn Müslümov onu da deyir ki, çağırışçı hərbi xidmətə yaxşı vətəndaş kimi gəlməli, Nizamnamələrin tələblərinə ciddi əməl etməlidir ki, xarakteri formalaşsın...

Əsgərin işıqlı düşüncələrini düşüncələrimə necə köçürməyirdim? Bu düşüncələrin düşüncələmə hopmasını necə arzulamayırdım, necə? Bu "necə"lər nə qədər düşündürücü, nə qədər həsiyyətli "necə"lərdi!..

- Hər birimiz hərbi xidmətə gələncən tərxis olunanların söhbətlərini eşitmişik. Hərbi xidmətin onların xarakterini necə dəyişdiyini görmüşük, - hərbi xidmətə Masallı rayonundan çağırılmış ilkin Nəciyev belə deyir. - 8 aydı hərbi xidmətdəyəm. Hərbi xidmət bizə məsuliyyətli olmağı öyrədir, öyrədir. Hərbi xidmət bizi Vətən borcu

Sanılı saniyələr ötuncə əsgərlərdən biri (az sonra öyrənəcəm ki, Kənan Əkbərlidi) qətiyyətlə, inamla deyir:

- Laçındanam, Laçını görməmişəm. Laçını atamın söhbətlərindən tanıyıram, o söhbətlərdən sevmişəm. Görmədiyim Laçını quranların sırasında mən də olacam. Bunu Vətən qarşısında yerinə yetirməli olduğum borc biləcəm...

Əsgər Nasih İsayev əsgər yoldaşının (bəlkə dostunun!) dediklərindən duyğulanır:

- Laçın hamımızın Laçını-mızdı, Kənan. Mən Zaqataladanam. İşğaldan olan torpaqlarımız mənə Zaqatala qədər doğmadı. İşğaldan azad edəcəyimiz torpaqlarımızda quruculuq işlərində mən də iştirak edəcəm. Səninlə çiyin-çiyinə, Laçında. Laçını təsəvvüründəki Laçın edəcəyik...

"Sizin əsgər qardaşlarınız digər ərazilərdə quruculuq işlərində iştirak edəcəklər" demək istəyirdim ki, bayaqdan bəri döyüş növbətçiliyinə getməyə hazır olan əsgərlərə tövsiyələr verən müddətdən artıq həqiqi hərbi xidmət hərbi qulluqçusu Rövşən Məmmədov söhbətimizə qoşulur:

- Qələbə qazanacağımıza varlığımla əminəm. Qələbədən sonra əsgərlərimiz tərxis olunacaqlar, azad edəcəyimiz torpaqlarda quruculuq işlərində əsgəri məsuliyyətlə işləyəcəklər. Hamımız Laçınliyıq, Kəlbəcərliyik, Ağdamliyıq, Füzuliliyik, Cəbrayilliyiq, Qubadilliyiq,

nu yerinə yetirə-yetirə mülki həyatda hazırlayır.

Baş leytenant Elşən Cəfərlidəyir ki, əsgərin döyüş və mənəvi-psixoloji hazırlığı bu məsuliyyətlə bağlıdı, bu məsuliyyət ordunun güc amillərindəndir...

Əsgərlərin baxışlarında istək görürəm, qətiyyət görürəm. Bu istək, bu qətiyyət 2016-cı ilin martında Cocuq Mərcanlıda gördüklərimin eynidi. Görəsən gah əsən, gah əsə-əsə harasa tələsən, gah kəsən yellərin bu istəkdən xəbəri varmı?

Bu ilin mayında Cocuq Mərcanlıdaydım. Əsgərlərdən biri demişdi ki, torpaqlarımızı işğaldan azad edəcəyik, tərxis olunduqdan sonra kəndlərimizi yenidən quranların sırasında olacağıq. O da bir cəbhədi - quruculuq cəbhəsi. Quruculuq işləri başa çatana kimi əsgərlik.

Bu gözəl niyyətlə görə mən əlim əsgərin bir çiyinə, komandirin əli əsgərin o biri çiyinə enmişdi. Bu təmaslar ehtiramın, minnətdarlığın ifadəsiydi. Əsgərlərə bunu da deyirəm.

Zəngilanlıyıq...

Bu qənaət azərbaycançılıqdır; Əsgər üreyindən başlayan Vətənin hər tərəfi hər birimiz üçün əzizdi, doğmadı. Bu doğrmağı hərbiçilər daha həssaslıqla yaşadırlar...

Urəyim bu biçim niyyətin, murazın sevincinə dar gəlir. Var səsimlə qışqırmaq keçir könlümdən: Azərbaycan əsgəri torpaqlarımızı işğaldan tamamilə azad edəcək, bu əsgərləri işğaldan azad olunan kəndlərin Cocuq Mərcanlı kimi yenidən qurulmasında iştirak edənlərin sırasında görəcəyik! Azərbaycan əsgəri səngərdən döyüşə, döyüşdən qələbəyə, qələbədən quruculuq cəbhəsinə uğur üstədi!..

...Görəsən, ilin-günün bu vaxtı gah əsən, gah kəsən yellər üreyimizdən keçənləri bilseydi, əsərdimi, kəsərdimi?!..

Rəşid HÜSEYNOV,
"Azərbaycan Ordusu",
fotolar
C.CƏFƏROVUNDUR

Tariximizin unudulmayan şərəfli səhifəsi

Bakının azad edilməsindən 100 il keçir

Müstəqil Azərbaycanın, milli dövlətçiliyimizin, xüsusən də paytaxtımız Bakının tarixində ən unudulmaz və şərəfli səhifə kimi qeyd etdiyimiz 15 sentyabr zəfərinə aparın vuruşmaların böyük qismi 1918-ci ilin avqust və sentyabr aylarında baş verib. Gəncədən başlanan hücum Bakıda böyük qələbə ilə başa çatıb. 1918-ci il mayın 28-də, olduqca mürəkkəb bir dövrdə Milli Şura Tiflisdə Azərbaycan Xalq Cümhuriyyətinin yarandığını bütün dünyaya bəyan etdi.

Həmin keşməkeşli günlərdə Azərbaycan ərazisinin xeyli hissəsi, o cümlədən Bakı şəhəri və ətraf rayonlar erməni-daşnak qüvvələrinin işğalı altında idi. Buna görə də Gəncə müvəqqəti paytaxt elan olundu. Azərbaycan Xalq Cümhuriyyətini yaşatmaq milli-demokratik qüvvələrin qarşısında dayanan ən çətin və şərəfli vəzifələrindən biri idi. Yeni qurumağa başlayan dövlətin qarşısında çox mühüm işlər dayanmışdı.

Erməni-daşnak qüvvələri 1918-ci il martın son 3 günü ərzində xalqımıza qarşı tarixdə misli görünməmiş soyqırımı törətdilər. Erməni-daşnak qüvvələri necə olursa-olsun Bakını əldə saxlamaq, onun yerüstü və yeraltı sərvətlərinə sahib çıxmaq istəyirdilər. Amma Azərbaycanı, onun müstəqilliyini Bakısız təsəvvür etmək mümkün deyildi. Çünki Göyçənin, Zəngəzurun, Qarabağın və başqa bölgələrin azadlığına doğru gedən yollar Bakıdan - ölkənin paytaxtından keçirdi. Belə çətin bir şəraitdə özünün

də ağır durumda olmasına baxmayaraq, Osmanlı dövləti Azərbaycanla 1918-ci ilin iyununda bağladığı "Dostluq və əməkdaşlıq" müqaviləsinə əsasən, ərazi bütövlüyünü təmin etmək məqsədilə hərbi qüvvələrini Nuru paşanın rəhbərliyi altında ölkəmizə göndərdi. Bu hərbi qüvvələr həmin günlərdə hünərləri ilə tarix yazdılar. Ən başlıcası Azərbaycan xalqının müstəqillik arzularının həyata keçməsinə yol açdılar.

1918-ci ilin avqust-sentyabr aylarında Bakının erməni-daşnak qüvvələrindən azad edilməsi uğrunda gərgin döyüşlər başlanır. Göyçaydakı ilk döyüşdə erməni-daşnak qüvvələri elə birinci zərbələrdən məğlub olub geri çəkilib. Bakıya - ölkənin paytaxtına gedən yolları duman yavaş-yavaş

seyrəlir. Avqustun ilk günlərində şəhər uğrunda qanlı döyüşlər başlanır. O günlərdə Azərbaycanın paytaxtı daşnak Stepan Şaumyanın rəhbərlik etdiyi Bakı Xalq Komissarları Soveti tərəfindən işğal edilmişdi. Erməni-daşnak qüvvələri ciddi müqavimət göstərir, bütün güclərini müdafiəyə yönəldərək şəhəri əldə saxlamağa çalışırdılar.

Artıq qanlı döyüşlər Bakı şəhərinin iki addımlığında - Xırdalan və Biləcəri istiqamətində gedirdi. Yavaş-yavaş düşmən qüvvələrinin müdafiə mövqeləri zəifləyirdi. Buna baxmayaraq Qafqaz İslam Ordusunun komandanlığı şəhəri qan tökmədən almaq istəyirdi. Bu məqsədlə Mürsəl paşa avqustun 3-də Bakıda olan Erməni Milli Şurası İdarəsinə göndərdiyi te-

leqramda yazırdı: "Bakıdakı Erməni Şurasının rəhbəri. Bakının ətrafında Türk Qafqaz İslam Ordusunun döyüşdüyünü və şəhəri mühasirəyə aldığını bilirsiniz. Əgər şəhəri döyüşsüz təslim etsəniz, milli və dini məsubiyyətindən asılı olmayaraq, Bakıdakı bütün insanların hüququ qorunacaqdır. Xüsusilə Ermənistan getmək istəyən ermənilərə heç bir maneə törətdirməyəcəyinizə zəmanət verirəm. Əgər şəhər təslim olmasa, axıdılacaq qanlara görə cavabdeh siz olacaqsınız. Şəhəri təslim etməyə razısınızsa, tezliklə cavabınızı adamlarınızdan göndərin."

Erməni Şurası və Daşnak partiyası bu məktuba cavab vermək əvəzinə, müdafiə mövqelərini daha da gücləndirmək məqsədi ilə şəhərdə səfərbərlik

elən edir. Şəhərdə vəziyyətin gərgin olduğunu gören S.Şaumyan gəmi ilə Bakıdan qaçmağa cəhd göstərir. Amma Sentrokaspi hökumətinin təbəliyində olan donanma üzvləri tərəfindən gəmi nəzarətə götürülərək geri qaytarılır. Beləcə, əli millətimizin qanına batmış daşnakın qaçıb aradan çıxmaq cəhdinin qarşısı alınır.

Nuru paşanın rəhbərlik etdiyi Qafqaz İslam Ordusu cavab gəlmədiyini görüb şəhər istiqamətində hücumlarını davam etdirir. Gərgin keçən döyüşlərdən sonra sentyabrın 15-də Azərbaycan Milli Korpusu və çoxsaylı azərbaycanlı könüllü Bakıya daxil olaraq şəhəri erməni-daşnak qüvvələrindən təmizləyir. Bakının azad edilməsi Azərbaycan tarixinin ən parlaq və şərəfli səhifələrindən biridir. Məşhur milyonçu və tanınmış xeyriyyəçi Hacı Zeynalabdin Tağıyev bu münasibətlə ordunun şərəfinə böyük ziyafət verir. Xalqın müstəqilliyə olan inamı daha da möhkəmlənir.

Bu gün xalqımızın yaddaşında Nuru paşa ilə bağlı xoş xatirələr yaşayır. Bir çox tarixi mənbələrdə göstərilir ki, Nuru paşa bir hərbiçi kimi uğurunu Azərbaycanda əldə edib. Qardaş ölkədə qazandığı qələbələrle tək-cə Osmanlı dövlətinin deyil, Azərbaycanın da hərbi tarixində və ümumən Türkiyə-Azərbaycan tarixində fəxr edilesi və qürur duyulması silinməz izlər qoyub.

Aradan 100 il keçməsinə baxmayaraq, xalqımız Bakının erməni-daşnak qüvvələrindən azad edilməsində iştirak etmiş və böyük qəhrəmanlıqlar göstərmiş hər bir döyüşçünün xatirəsini hörmətlə yad edir. Qəhrəmanlıq, hünər və igidlik göstərən hər vaxt unudulmur, onlar tarixin səhifəsində həmişə yaşayaraq ölməzlik qazanırlar.

Vahid MƏHƏRRƏMOV

Ölkəmizdə həyata keçirilən sülh ayılığının çərçivəsində Müdafiə nazirinin təsdiq etdiyi plana əsasən, orduda da bir sıra tədbirlərin keçirilməsi nəzərdə tutulub. Hərbi hissə və bölmələrdə şəxsi həyat dövlətimizin sülhsevər siyasəti təbliğ olunur, 25 ildən artıqdır ki, üzlaşdiyimiz münəqişənin müharibə yolu ilə deyil, dinc yolla, sülh yolu ilə həll edilməsi istiqamətində ölkə rəhbərliyinin uğurlu diplomatik səyləri geniş şəkildə izah olunur.

İllərdir davam edən Ermənistan-Azərbaycan, Dağlıq Qarabağ münəqişəsində, İsrail-Fələstin müharibəsində, son illərdə işə Suriya, Misir, Əfqanıstan, İraqda baş verən qanlı toqquşmalarda minlərlə dinc sakin - uşaq, qoca, qadın həlak olur, terrorun günahsız qurbanlarına çevrilir. Milyonlarla insan müharibə və onun gətirdiyi faciələrdən əziyyət çəkir. Suriyada günahsız körpələrin güllələnməsi, dağıntılar altında qalıb

21 Sentyabr Beynəlxalq Sülh Günüdür

Qoy "Sülh zəngi" əbədi səslənsin!

məhv olması günümüzün ürkə dağlayan faktlarıdır. Dünyanın belə bölgələrində sülhün bərqərar edilməsi və silahı qarşıdurmalara son qoyulması insanların ən böyük arzudur. Bütün bəşəri faciələrin qarşısının alınmasında sülhün rolu danılmazdır. Bir mahnıda deyildiyi kimi "Sülhə gəlin, ey insanlar, yoxsa dünya məhv olar". Ən kiçik regional münəqişələrdən başlamış yüzillik müharibələrə dek hər cür qarşıdurma yalnız sülhlə sona yetib. Buna görə də sülh bütün vasitələrdən güclüdür. Sülhə nail olmaq isə, tərəflərin həqiqətləri düzgün dəyərləndirmələrindən çox asılıdır.

Sülh - azadlıq, bərabərlik, ədalət, əmin-amanlıq, qurub yaratmaq, dinclik, sosial-iqtisadi və mədəni inkişaf anlamını biza təlqin edir. Dünyada sülhün ən böyük qarşıları isə gələcəyimiz olan körpə fidanlardır. Uşaqlar daim açıq səma altında azad, sülh şəraitində atılmalı yaşamaq arzusunda olurlar. Sülh bəşəri rəmzə çevrilərək insanların arzuladığı dəyərlərdən biri və can atdığı bütün müsbət keyfiyyətləri özündə birləşdirən məfhumdur. Ona görə də dünyanın 192 ölkəsinin

yekdil olaraq səs verdiyi qərarı ilə Birləşmiş Millətlər Təşkilatı 21 sentyabr tarixini Beynəlxalq Sülh Günü kimi qeyd edir. Bu əlamətdar günün əhəmiyyəti zaman keçdikcə, münəqişə ocaqları alovlandıqca üzə çıxır. Dünyada ilk dəfə sülh günü 1981-ci ilin sentyabrında keçirilib. Lakin 2002-ci ildə BMT sülh gününün qeyd edilməsi üçün 21 sentyabr tarixini dəqiq tarix kimi müəyyənləşdirib. Beynəlxalq təşkilat 21 sentyabr tarixini ümumdünya atəşkəs günü elan edib. Bu o deməkdir ki, payızın ilk günündə hərbi münəqişələrdə iştirak edən bütün dövlətlərə təklif olunur ki, silahı yerə qoyub hərbi əməliyyatları dayandırsınlar.

Beynəlxalq Sülh Günü BMT-nin Nyu-Yorkdakı Baş Qərargahında yerləşən "Sülh zəngi"nin səsləndirilməsi ilə başlayır. Yaponiya Parlamentinin hədiyyəsi olan bu zəngin üzərində "Yaşasın Mütəlakə Dünya Sülhü" sözləri yazılıb.

Beynəlxalq Sülh Günü dünyanın bütün ölkələrində təntənəli qeyd edilir, insanlar dinc yanaşı yaşamaq və təhlükəsizlik arzularını ifadə edirlər.

Xalqımızın Beynəlxalq Sülh Günü qeyd etməsinə gəlincə isə, təbii ki, bu hal Ermənistan - Azərbaycan, Dağlıq Qarabağ münəqişəsinin həllindən keçir. Təəssüf ki, dünyanın sülhsevər və tolerant ölkələrindən biri olan Azərbaycan on illərdir Ermənistanın hərbi təcavüzü ilə üzleşib. Ermənistan silahlı qüvvələrinin atəşkəsi pozması nəticəsində ordumuzun əsgər və zabitləri həlak olur. Günahsız Aygünlər, Farizlər, körpə Zəhralar erməni faşizminin qurbanına çevrilirlər. İnsanlar illərlə qurduqları ev-əşiklərindən, topladıqları sərvətlərindən məhrum ediliblər. Bu illərdə Azərbaycan həmişə münəqişənin sülh yolu ilə həll olunması istiqamətində mühüm addımlar

atıb. Məhz ümummilli lider Heydər Əliyev ikinci dəfə hakimiyyətə qayıdıandan sonra böyük uzaqgörənliklə qan tökülməsinin qarşısını aldı. 12 may 1994-cü ildə cəbhədə atəşkəs elan olundu. Bu dövlətimizin sülh arzusunu ifadəsi idi.

Bu il Azərbaycanla Ermənistan arasında atəşkəsin imzalanmasından 24 il keçir. Ermənistan isə hələ də BMT Təhlükəsizlik Şurasının münəqişənin sülh yolu ilə həlli, işğal edilmiş ərazilərin azad edilməsi, qaçqın və məcburi köçkünlərin doğma el-obalarına qayıtması haqqında 1993-cü ildə qəbul etdiyi 822, 853, 874, 884 sayılı qətnamələrin heç birini yerinə yetirmir. Atəşkəs elan olunmasına baxmayaraq cəbhədə demək olar ki, hər gün Ermənistan silahlı qüvvələri tərəfindən açılan silah səsləri eşidilir.

İnanırıq ki, tezliklə torpaqlarımız işğaldan azad ediləcək, ata-baba yurdlarından didərgin düşmüş soydaşlarımız öz doğma el-obalarına qayıdacaq və ölkəmizdə, Qarabağımızda daimi sülh, əmin-amanlıq təmin olunacaq.

Lalə HÜSEYNOVA,
"Azərbaycan Ordusu"

Ordu və cəmiyyət

Azərbaycanda ordu quruculuğu müasir səviyyədə inkişaf etdirilir

**Ədliyyə polkovniki Əmrah MEHDİYEV,
Gəncə hərbi prokuroru**

2018-ci il heyatımızda əla-mətdar hadisələrle yadda qala-caq. Ən mühüm tarixi hadisə isə Azərbaycan Xalq Cümhuriy-yyətinin 100-cü ildönümünün qeyd olunması idi. Bildiyimiz ki-mi, xalqımız ilk müstəqil dövlət-çiliyini bir əsr bundan əvvəl, 1918-ci ildə qazandı və bunun-la da Şərqdə ilk Cümhuriyyət hökuməti yarandı. Bu dövlətimiz cəmi 23 ay mövcud olmasın-a baxmayaraq qısa müddətdə Azərbaycan vacib dövlətçilik ənənələri təşəkkül tapdı. Ordu-muzun yaranması da həmin dövrə təsadüf edir. Fəxrle deyə bilərik ki, tarixi sərkərdələrimizin fədakarlığı hesabına milli ordu quruculuğu sahəsində böyük işlər görülmüşdür.

Ötən əsrin sonlarında tarixi müstəqilliyimizi yenidən bərpa edəndə də güclü ordunun varlığına böyük zərurət yarandı. Qarabağ müharibəsi dövründə ordunun yaradılması bir çox nöqsanlarla müşayiət olundu və heç kəsə sirr deyil ki, bu o zaman hakimiyyətdə olanların sərişsizliyindən irəli gəlirdi. Nəhayət, 1993-cü ildə xalq dünyə şöhrətli siyasi xadimi - Heydər Əliyevi təkidlə hakimiyyə-tə dəvət etdi. Azərbaycan xalqının xilaskar rəhbərinin siyasi hakimiyyətə qayıdışı ilə müasir ordu quruculuğunun bünövrəsi qoyuldu. Əslində bir az da əvvəlki tarixi dövrdə, yəni 1970-ci illərdə fərqli bir siyasi mərhələdə - ölkəmiz müttəfiq respublika kimi Sovetlər birliyi-nin tərkibində olanda o vaxt respublikamıza rəhbərlik edən Ümummilli Liderimiz tərəfindən böyük uzaqgörənliklə milli ordu-muz üçün mühüm kadr potensiali formalaşdırılmışdı. Bu, indiki Cəmiyyət Naxçıvanski adına Hərbi Liseyin yaradılması idi. Həmin dövrdə belə bir xüsusi təyinatlı məktəbin Azərbaycan kimi ucqar milli respublikada açılması böyük siyasi ustalıq hesabına mümkün ola bilərdi və məhz ulu öndərimiz Heydər Əliyev bu vacib vəzifənin öhdə-sindən bacarıqla gəldi. Bu gün müstəqil dövlətin ordu quruculuğunda xidmətləri olan gənə-rallar, yüzlərlə, minlərlə zabiti-miz məhz bu təhsil ocağının yetirmələridir.

Ulu öndərimiz Heydər Əliye-vin Azərbaycan Ordusunun yaradılmasında və formalaşdırıl-masında mühüm xidmətləri tək-cə C.Naxçıvanski adına Hərbi Liseyin yaradılması ilə məhdud-laşmır. Dahi rəhbərimiz hələ Sovet hakimiyyəti illərində azər-baycanlı gənclərə müraciət edərək onları keçmiş ittifaqın müxtəlif hərbi məktəblərində oxumağa, hərbi peşələrə yiyə-lənməyə ruhlandırır. Onun xeyir-duası ilə yüzlərlə gəncimiz zabit olmağa qərar verirdi və belə tədbirlər gənc nəsildə hər-bə marağın güclənməsinə sə-bəb olurdu.

Xalqımız milli dövlətçiliyinin və ölkənin ərazi bütövlüyünün qorunması üçün ordu quruculu-

ğunun inkişafına böyük əhə-miyyət verdi, Ulu Öndərin bu sahədə məqsədyönlü siyasetindən ruhlanaraq ölkəmizdə hərbi ənənələrin yaranmasına nail oldu. Məhz 1993-cü ildən müasir dövrümüzdə qədər ordu-muzun inkişafı dövlətin siyasi kursunda əsas istiqamətlərdən birinə çevrildi. Bu gün də yaxşı xatırlayırıq ki, Heydər Əliyev müstəqilliyimizin və ərazi bütö-vlüyümüzün qorunması naminə hakimiyyətdə olduğu son günə qədər məqsədyönlü islahatlara imza atdı. Onun rəhbərliyi ilə aparılan bu islahatlar nəticəsində Azərbaycan Ordusu çox qı-sa dövrdə böyük uğurlar qazan-dı. Ordunun maddi-texniki bazası formalaşdı, şəxsi heyətin döyüş və mənəvi-psixoloji hazırlığının yüksəldilməsi üçün əsaslı tədbirlər həyata keçirildi. Təcrübəli dövlət rəhbərinin xal-qa 1993-cü ilin noyabrında müraciətindən sonra minlərlə və-təndaşımız ordu sıralarına yola düşdü, torpaqlarımızın erməni işğalçılarından qorunmasında öz fədakarlığını əsirgəmədi. Qı-sa vaxtda ordumuzun şəxsi hey-əti cəbhənin ön xəttində düş-mənə qətiyyətli sözünü dedi, Beyləqan-Füzuli və Tərtər-Goranboy istiqamətində ermənilər ağır itkilər verərək geri çəkilmə-yə məcbur oldu. Füzuli rayonun-22 yaşayış məntəqəsi iş-ğaldan azad edildi, Cəbrayıl ray-onunun Cocuq Mərcanlı kəndi də həmin hərbi əməliyyatla düşməndən alındı. Amma kəndətrafı vacib yüksəkliklərin işğalda qalması insanları təhlük-ə qarşısında qoyurdu, məhz 2016-cı ilin aprel döyüşlərindən sonra həmin ərazilər erməni fa-şistlərinin tapdağından xilas edildi. Elə bu fakt da sübuta yetirir ki, Ulu Öndərimizin yaratdı-ğı ordu quruculuğu strategiyası hazırda onun siyaset və heyət məktəbinin layiqli yetirməsi, Azərbaycan Respublikasının Prezidenti, Silahlı Qüvvələrin Ali Baş Komandanı cənab İlham Əliyev tərəfindən inamla davam etdirilir.

2003-cü ildən - təcrübəli si-yasi lider İlham Əliyev ölkəmiz-də rəhbərliyə gəldikdən sonra bütün sahələrdə olduğu kimi, ordu quruculuğunda da mühüm addımlar atıldı. Azərbaycanın hərbi potensialının artırılmasına daim yüksək diqqət yetirəcəyini bəyan edən dövlət başçısının əsas məqsədi ordumuzu Cənubi Qafqazın ən güclü ordusuna çevirmək idi və buna da nail ol-du. Fəxr etmək lazımdır ki, bu gün doğma ordumuzun adı dünyanın güclü ordulari sırasın-da çəkilir. Bu il Silahlı Qüvvə-lərimizin yaranmasının 100 illiyi münasibətilə keçirilən hərbi pa-rad bir daha ordumuzun gücünü dünyaya nümayiş etdirdi. Ən müasir silahlarla təchiz olunan müxtəlif qoşun növlərinin qatıl-dığı bu möhtəşəm parad bütün vətəndaşlarımızda sevinc, fə-rəh hissi yaradaraq ordumuzun gücünə xalqın, milletin inamını

daha da artırdı.

2016-cı il aprelin əvvəllərində Azərbaycan Ordusunun cəbhə-nin ön xəttində düşmənin növbəti güclü təxribatlarının qarşısı-nı almaq cəhdi ilə başladığı hər-bi əməliyyat iki min hektardan artıq ərazimizin, habelə bir neçə vacib yüksəkliyin işğaldan azad edilməsinə səbəb oldu. Cəmi bir neçə günlük döyüşdə Azərbaycan Ordusu tariximizin yeni şan-lı səhifəsinə imza atdı və bütün dünya ölkəmizin hərbi qüdrətinə heyran qaldı. Ordumuzun şəxsi heyəti beynəlxalq aləmə sübut etdi ki, torpaqlarımızı son qarış-ına qədər işğaldan təmizləməyə tam qadirdir. Xalqımızda böyük qələbəyə inam hissini daha da gücləndirən aprel zəfərinə əsl qiymət məhz dövlət başçımız tərəfindən verildi. Azərbaycan Prezidenti, Ali Baş Komandan cənab İlham Əliyev aprel dö-yüşlərinin əhəmiyyətindən danışarkən qeyd etdi ki, aprel zəfəri ordumuzun şanlı qələbəsidir və dərsliklərə salınaraq təbliğ edil-məlidir.

Son illər ordumuzda şəxsi heyətin döyüş ruhunun yüksəl-dilməsi istiqamətində çox vacib tədbirlər həyata keçirilir. Bölgələrdə təşkil edilən hərbi vətən-pərvərlik tədbirləri bu sahədə mühüm əhəmiyyət kəsb edir. Müdafiə Nazirliyinin təşkilatçılı-ğı ilə keçirilən vətənpərvərlik tədbirlərində respublikamızın hərbi prokurorluq strukturları da fəal iştirak edir. Hər iki qurumun rəhbərliyi tərəfindən imzalanan illik tədbirlər planına əsasən, hərbi prokurorluqların əmək-daşları vaxtaşırı hərbi hissələrdə şəxsi heyətlə görüşlər təşkil edirlər. Belə görüşlər ordu sı-ralarında xidmət edən gənclərin həm asudə vaxtının mənalı təş-kili, həm də hərbi qulluqçuların dünyagörüşlərinin artırılması və hüquqi maarifləndirmə baxı-mından əhəmiyyətlidir. Azər-baycan Ordusunun hərbi böl-mələrində əsgəri borcunu yerinə yetirən gənclərimiz qürur yer-imizdir, çünki onlar sinələrini düş-mən gülləsinə sipər edərək Vətənimizi cəsarətlə qoruyurlar. Belə gənclərimizi cəmiyyətin ən hörmətli, vətənpərvər üzvləri hesab etsək yanılmazıq.

Bu gün orduda şəxsi heyətin heyət və sosial-məişət şəraiti xeyli yaxşılaşdırılıb. Ən ucqar hərbi bölmələrdə də nümunəvi məişət şəraiti yaradılıb ki, bu da xalqımız tərəfindən böyük rəğbətlə qarşılanır. Heç şübhə-siz, bütün bunlar dövlət rəhbə-rimizin ordu quruculuğuna tü-

kənməz diqqət və qayğısının parlaq təzahürüdür. Azər-baycanın artan iqtisadi potensialı ordunun da güclənməsinə möhkəm zəmin yaradıb, hazırda elə bir hərbi hissə tapılmaz ki, orada müasir məişət şəraiti mövcud olmasın. Əsgərlərimiz təcrübəli aşpaqların hazırladığı milli xörəklərlə qidalanıb, özleri-ni doğma evlərindən də yaxşı şəraitdə hiss edirlər. Bu cür yüksək qayğı ilə əhatə olunan gənclərimiz isə hərbi vəzifələri-ni yerinə yetirəndə daha artıq məsuliyyət hiss edirlər. Onların hər biri dövlətin və xalqın etimadını yüksək səviyyədə doğ-rultmaq üçün hərbi vərdişlərini durmadan artırır, Böyük Qələ-bəmiz naminə haqq savaşına səylə hazırlaşır.

İstər ölkəmizdə həyata keçirilən məqsədyönlü gənclər si-yasəti, istərsə də Müdafiə Nazirliyinin bölgələrdə keçirdiyi tədbirlər ordunun şəxsi heyəti-nə yüksək döyüş ruhu aşılayır. Azərbaycan əsgəri adını daşı-maqdan şərəf duyan gənclərimiz ordu sıralarında tək-cə bir döyüşçü kimi yetişmir, həm də sabahın fəal vətəndaşları kimi formalaşırlar. Bu, gələcəyimiz-etibarlı təminatına, sağlam cəmiyyətimizin daha da möhkəmlənməsinə stimül yaradır. Əgər bir gənc bacarıqlı döyüş-çüdürsə, deməli sabahın da nümunəvi vətəndaşdır. Bir hü-quqşünas kimi sevinirəm ki, artıq hərbi qulluqçular arasında cinayət xarakterli hadisələr xeyli azalıb, çünki cinayətlərin törənməsinə səbəb olan amil-ler aradan qaldırılıb. Əgər gənclərimiz Vətənə xidmətin necə şərfli vəzifə olduğunu dərk edirlərsə, belə olan halda hərbi xidmətə şüurlu münasibət formalaşır. Hər bir əsgərimiz düz-gün başa düşür ki, hərbi xid-mətə başladığı gündən Vətəni-mizə sədaqətli olmaq onun bir övladlıq borcudur. Nümunəvi döyüşçü kimi yetişərək torpaqlarımızı işğaldan azad etmək uğrunda mübarizəyə hər an hazır olan gənclərimiz bu gün xalqımızın güvənc, qürur mənbəyidir. Azərbaycan xalqı əmindir ki, iki il öncə baş verən aprel döyüşlərində olduğu ki-mi, yenə də ordumuz, igid əs-gərlərimiz yeni zəfərlərə imza atacaqlar.

Bu yaxınlarda təmsil olun-duğum hüquq mühafizə siste-mində də əlamətdar bir hadisə - Azərbaycanın milli prokurorluq orqanlarının yaranmasının 100 illiyi qeyd olunacaq. Cüm-huriyyətimizlə yaşid olan prokurorluq sistemi də bu zaman ərzində çətin, məsuliyyətli və şərfli bir yol keçib. Hər bir sahədə olduğu kimi, bizim də əsas məqsədimiz müstəqil dövlətimizin daha da möhkəmlənməsinə nail olmaqdır. Qürur duyuram ki, bu gün Azər-baycanda müasir dövlətçilik ənənələri formalaşmış, qüdrətli ordumuz yaranıb və bu ordunun şəxsi heyəti qarşısında duran ən vacib vəzifəni yerinə yetirməyə - əzəli torpaqlarımızı iş-ğaldan azad etməyə bir nəfər kimi hazırdır.

Müdafiə Nazirliyi
Mətbuat Xidmətinin
məlumatı

"TURAZ Şahini - 2018" birgə təlimləri davam edir

"TURAZ Şahini - 2018" bir-gə taktiki-uçuş təlimlərinin planına uyğun olaraq Azər-baycan və Türkiyə Hərbi Ha-va Qüvvələrinin döyüş təyya-rələrinin uçuşları davam edir. Təlimlərdə hər iki ölkənin Hərbi Hava Qüvvələrinin birgə əməliyyatların keçirilməsi üzrə qarşılıqlı fəaliyyəti, döyüş uz-laşması imkanlarının öyrənil-məsi, havadan zərbələr endir-məklə şərti düşmənin yer hə-dəflərinin məhv edilməsi və di-gər tapşırıqlar yerinə yetirilir.

Qoşunlarının təmas xəttində növbəti monitorinq keçiriləcək

ATƏT-in fəaliyyətdə olan sədrinin şəxsi nümayəndəsi-nin mandatına uyğun olaraq, sentyabrın 12-də Ağdam ray-onu istiqamətində Azərbaycan və Ermənistan qoşunları-nın təmas xəttində növbəti monitorinq keçirilməsi plan-laşdırılıb.

Monitorinq Azərbaycan tər-əfindən ATƏT-in fəaliyyətdə olan sədrinin şəxsi nümayəndəsinin səhra köməkçiləri Oqnyen Yovici və Saymon Tiller keçirəcəklər.

Ermənistan silahlı qüvvələri tərəfindən işğal edilmiş və nə-zarət olunan Azərbaycan əra-zisində monitorinq ATƏT-in fəaliyyətdə olan sədrinin şəxsi nümayəndəsi Anjey Kaspskik və onun səhra köməkçisi Mi-xail Olaru keçirəcəklər.

Ermənistan silahlı birləşmələri atəşkəs rejimini pozub

11 sentyabr 2018-ci il.

Ermənistan silahlı qüvvə-lərinin bölmələri cəbhənin müx-təlif istiqamətlərində iriçaplı pulemyotlardan da istifadə et-məklə sutka ərzində atəşkəs rejimini 84 dəfə pozub.

Ermənistan Respublikası Noyembəryan rayonunun Şa-vaşavan, Voskevan kəndlərində yerləşən mövqelərdən Qazax rayonunun Fərəhli, Quşçu Ayrım kəndlərində, Bərd rayonunun Çinari kənd-dində yerləşən mövqelərdən Tovuz rayonunun Koxanebi, Ağbulaq kəndlərində, Krasno-selsk rayonu ərazisindəki ad-sız yüksəkliklərdə yerləşən mövqelərdən Gədəbəy rayo-nunun Zamanlı kəndində və adsız yüksəkliklərdə yerləşən mövqelərimiz atəşə tutulub.

Tərtər rayonunun işğal altın-da olan Göyax, Yarımad, Ağ-dam rayonunun Şaraabad, Ta-ğibəyli, Şıxlar, Baş Qərvənd, Cəvahirli, Qaraqaşlı, Mərzili, Xocavənd rayonunun Kuropat-kino, Füzuli rayonunun Aşağı Veysellı, Qobu Dilağarda, Qər-vənd, Qaraxanbəyli, Qorqan, Horadiz, Cəbrayıl rayonunun Nüzgar və Mehdi kəndləri ya-xınlığında, həmçinin Goran-boy, Tərtər, Ağdam və Xoca-vənd rayonları ərazisindəki ad-sız yüksəkliklərdə yerləşən mövqelərdən də ordumuzun mövqeləri atəşə tutulub.

Düşmənlə təmas xəttində verilən "N" hərbi hissəsində. Günün nizam qaydasına əsasən şəxsi heyət komandirlərinin rəhbərliyi altında idman şəhərində düzülüb. Qaçış, turnikdə dartınma, paralel qollarda dayaq vəziyyətində qolların bükülüb açılması çalışmalarını icra edən əsgərləri müşahidə etmək imkanı qazanırıq. Fiziki hazırlıq məşğələsi başa çatdıqdan sonra həmsöhbətim əslən Ordubad rayonundan olan baş leytenant Hüseyn Hüseynov olur.

Zabit bu müqəddəs peşəyə sahib olmağın verdiyi qürurdan bəhs edir. "İbtidai sinifdə oxuyarkən, düşmənin xalqımıza qarşı amansızlığını, qeyri-humanist hərəkətlərini əks etdirən videogörüntüləri gördükə, doğma yurdlarından didərgin düşmüş insanların gözlərindəki üzüntünü, Xocalı soyqırımında vəhşicəsinə qətlə yetirilmiş uşaqların, qadınların, qocaların təhqirə məruz qalmış cəsədlərini izlədikcə qanım donurdu. Düşmənin nifrətini alovlandıran bu görüntülər gələcək peşəmi seçməyimdə əsas amillərdən

Gənc zabitlərimiz

"Bayrağımız Şuşada da dalğalanacaq"

biri oldu. Atam da məni gələcəkdə hərbi kimi görmək istədiyini həmişə deyir, Vətənimizə hər zaman arxa-dayaq, düşməne qarşı amansız olmağın vacibliyini vurğulayırdı. Təkcə valideynlərimə deyil, Vətənime və millətə də layiqli övlad olmağın arzusu idi ki, 2006-cı ildə Heydər Əliyev adına Hərbi Liseyə sənədlərimi verdim. 2013-cü ildə Heydər Əliyev adına Azərbaycan Ali Hərbi Məktəbini

fərqlənmə ilə bitirdikdən sonra Azərbaycan Ordusunun zabiti kimi xidmətə başladım". Şəxsi heyətin gündəlik fəaliyyəti ilə bağlı bizi məlumatlandıran baş leytenant Hüseyn Hüseynov, döyüşdə qazanılan qələbəni şərtləndirən amillərdən də söz açır. "Şəxsi heyətin fiziki və döyüş hazırlığı, mənəvi-psixoloji vəziyyəti daim diqqətdə saxlanılır. Təlimlərdə iştirak etmək şəxsi heyətin hərbi vərdiş-

lərinin artmasında, düşmənin hər hansı tərribatının və atəşkəsi pozmaq cəhdinin qarşısının vaxtında alınmasında əsas rol oynayır. Əsgərin fiziki hazırlığının yüksək olması onun təlim və döyüş tapşırıqlarının səlis şəkildə icrasına, düşmənin mümkün əlbəyaxa döyüşdə zərərsizləşdirilməsinə xidmət edir. Bölmələrin düşmənlə təmas xəttində yerləşməsinə baxmayaraq, şəxsi heyətin yüksək səviyyədə xidmət etməsi üçün hər cür şərait yaradılıb.

"Adı tarixə qızıl hərflərlə yazılan 2016-cı ilin aprel döyüşlərinin iştirakçısı olmuşam", - deyə zabit sözüne davam edir.

"Ordumuz qısa müddət ərzində qarşıya qoyulan tapşırıqların öhdəsindən layiqincə gəldi. Döyüş meydanı, ərazilər meydanıdır. Bu döyüşlər Vətənə neçə-neçə qəhrəman oğullar bəxş etdi. O oğullar cismən bizim yanımızda olmasalar da ruhən qəlbimizdə yaşayırlar və yaşayacaqlar. Onlar bizim və gələcək nəsil üçün əsl igidlik nümunələridir. Rəhbərliyin tez-tez cəbhəyəni ərazilərə səfəri şəxsi heyətə əlavə stimül verir. Məhz dövlətimizin ordumuza qayğısının nəticəsidir ki, bu gün dünya-

nın aparıcı orduları sırasında biz də varıq. Mən də güclü ordunun zabiti kimi fəxarət hissi keçirirəm. Ordumuz son iki ildə iki uğurlu əməliyyat keçirməklə tarixi torpaqlarımızın müəyyən hissəsini işğaldan azad etdi. O əməliyyatlar ki, ordumuz gücünün cüzi hissəsindən istifadə etməklə şanlı tarix yazdı. Düşmənin özü də bilir ki, eğer genişmiqyaslı əməliyyatlar başlasa, məğlubiyyət qaçılmaz olacaq. Lakin bizim dövlətin yürütdüyü siyasət humanizmi tərənnum etdiyindən, danışıqların nəticələrini gözləyirik. Eğer danışıqlar nəticə verməzsə, Ali Baş Komandanın əmri ilə öz haqq mübarizəmizi döyüş meydanında aparacaq və düşmənin cavabını layiqincə verəcəyik. Bu gün Vətəninə bağlı olan hər kəsin ürəyində bir arzu var - torpaqlarımızın işğaldan azad olunması. O gün uzaqda deyil. Tezliklə şanlı üçrəngli bayrağımız Laçında, Şuşada, Xankəndidə və digər işğal altında olan torpaqlarımızda dalğalanacaq.

**Leytenant
Fuad CƏFƏROV,
"Azərbaycan Ordusu",
fotolar
C.CƏFƏROVUNDUR**

Təlim

Ordumuzda tibb xidməti yüksək səviyyədədir

Bu gün ordumuz döyüş hazırlığı, silah-sursatı ilə yanaşı, tibb xidməti ilə də gündəmdədir. Yeni salınan, həmçinin tam təmir olunan hərbi hissələrdə yaradılan şəraitə nəzər salsaq görərik ki, yeni istifadəyə verilən tibb məntəqələri müasir avadanlıqlarla təchiz olunub. Hər bir əsgərə qayğı və diqqət göstərilir. Bundan başqa 2013-cü ildən ordumuzda fəaliyyət göstərən Mobil Səhra Hospitalı da mövcuddur ki, təhvil verildiyi gündən indiyədək döyüş bölgələrində təyinatı üzrə fəaliyyət göstərən, yaralıların və xəstələrin qəbulu, qeydiyyatı və diaqnozun qoyulması üçün nəzərdə tutulan çeşidləmə və idarəetmə işlərinin yüksək səviyyədə həyata keçirilməsinə yardımçı olub. Bütün bunlar onu deməyə əsas verir ki, Azərbaycan Ordusu hərtərəfli təminatla görə dünyanın aparıcı orduları sırasında.

Hərbi təbabətin xüsusiyyəti hərbi qulluqda olan vətəndaşın sağlamlığının qorunub saxlanılmasına qayğı göstərməkdir. Onun nəzəri əsası tibb elmi olsa da, qoşunların şəxsi heyətinin spesifik şəraiti, döyüş travmaları və müharibə dövrü xəstəliklərinin özünəməxsusluğu, eləcə də qoşunların təşkilatı quruluşunun xüsusiyyətləri mülki səhiyyədəki qayda və tələblərdən tamamilə fərqlənir. Hərbi hissə həkimi müalicə-təxliyyə, sanitariya-gigiyenik və

əks-epidemiya tədbirləri eyni vaxtda yerinə yetirir və ondan yüksək peşəkarlıq tələb olunur.

"N" hərbi hissəsində eza-miyyətdə olarkən tibb məntəqəsinə də baş çəkdik. Səfərimiz bölmənin tibb heyətinin dərslərini təsadüf etdiyindən praktiki dərslər izləmək imkanı qazanırıq. Burada həkim sanitarlarla və sanitar sürücü ilə birlikdə döyüş meydanında yaralanan əsgərə ilk tibbi yardım göstərmə və yaralının döyüş meydanından təxliyyə edilməsi məşq edilirdi. Dərslər izlədikcə gözümün önündə döyüşlər canlanırdı - kənardan hərbi tibbi yardım maşını, yaralı əsgər və ona kömək edən sanitarlar. Yaralanan əsgərə tibbi yardım göstərən həkim daha sonra sanitarların köməyi ilə onu döyüş meydanından çıxarırdı. Söhbət zamanı tibb xidməti leytenantı Şahmirzə Nemətov bildirir: "Qələbə itkisiz əldə edilmir. Amma vaxtında göstərilən hər bir yardım itkini azaldır. Döyüşdə elə anlar olur ki, insanı xilas etmək üçün tək bir kömək bəs edir. Yaralanan birini tibb məntəqəsinə və ya hospitala göndərməmişdən öncə gerek ona ilk tibbi yardım göstərən. Eğer bunu edə bilməsən, yaralı qan itirir və bu da onun həyatı bahasına başa gələ bilər. Bu gün praktiki dərslər prosesində bunu əsgərlərimizə canlı göstəririk. Onlar artıq bu işdə peşəkarlaşıblar. İstənilən vəziyyətdən çıxış yolunu bilirlər."

Zabit həmçinin qeyd edir ki, ilk yardım göstərmək birinci mərhələdir. "İlk yardımı göstərdikdən sonra sanitarlar onu kənardan maskalanan maşına gətirirlər. Əsas iş bundan sonra başlayır. Sanitarlar həm yaralını, həm də özlərini müdafiə etməyi bacarmalıdırlar. Bildiyimiz kimi, həkimlərə yalnız özünü və yaralını müdafiə etdiyi zaman silah işlətməyə icazə verilir. Başqa hallarda qadağandır. Maşına qoyulan yaralı tez və təhlükəsiz qaydada döyüş meydanını tərk etməlidir və lazım olan ünvana çatdırılmalıdır."

Daha sonra sanitar sürücü vəzifəsində xidmət edən müddətdən artıq həqiqi hərbi xidmət hərbi qulluqçusu əsgər Vüqar Abdullayevə yaxınlaşırıq. Goranboy rayonundan olan Vüqar bildirir ki, yaralı daşıyan sürücü gerek ehtiyatlı olsun. "Sürücü unutmamalıdır ki, maşında uzanan yaralıdır. Təhlükəsizlik qaydalarına riayət etməklə cəld və çevik şəkildə yaralını təxliyyə etməlidir. Unutmamaq lazımdır ki, döyüş meydanında hərəkət edərkən onu kənardan düşmənlər izləyir.

Qısa və təhlükəsiz yolları tanımaq vacib şərtlərdən biridir."

Sanitar əsgərlər Daşqın Qarayev və Mirhüseyn Ədalətli bildirlər ki, yaralanan hər kəsi döyüş meydanından çıxarmaq borcumuzdur. "Döyüşdə yaralananmaq təbii haldır. Bizim əsas borcumuz vəziyyəti orta və ya ağır olanları döyüş meydanından təxliyyə etməkdir. Çətin olsa da, məsuliyyətli işdir. Çünki həmin insanın yaşamağı sənədən asılıdır. Bir anlıq gecikmə, vaxtında yardım göstərməmək yaxşı nəticə verməyə bilər. Ona görə də yaralı cəld sarğı olunduqdan sonra onu sanitar maşına mindirmək lazımdır. İş bununla bitmir. Maşın hərəkət edərkən ətrafı müşahidə etməlisən. Düşmənin pusqu qura bilər. Hər an özün də döyüşməyə hazır olmalısən."

Dərs prosesini izlədikcə bir daha əmin oluram ki, həkimlərimiz də Ali Baş Komandanın əmrini yerinə yetirməyə hazırdırlar.

**Baş leytenant
Məhəmməd NƏSİRLİ,
"Azərbaycan Ordusu",
fotolar
C.CƏFƏROVUNDUR**

Ombudsman aparatının nümayəndəsi cəbhəboyu zonada yerləşən hərbi hissələrdə olub

Ombudsman Aparatının Hərbi qulluqçuların hüquqlarının müdafiəsi sektorunun müdiri Fəzail Həsənov, eləcə də Müdafiə Nazirliyinin nümayəndələri cəbhəboyu zonada yerləşən hərbi hissələrdə olublar.

Müdafiə Nazirliyi Mətbuat Xidmətinin məlumatına əsasən, Ombudsman Aparatının nümayəndəsi hərbi qulluqçuların döyüş mövqelərindəki xidmət və məişət şəraiti ilə tanış olub, hərbi hissələrdə insan hüquqlarının müdafiəsi vəziyyətini öyrəni və şəxsi heyətin suallarını cavablandırılıb.

Aparatın əməkdaşı əsgər yataqxanalarına, yeməxanalarına, tibb məntəqələrinə, məişət və digər inzibati otaqlara baxış keçirərək qidanın və müalicə işinin keyfiyyətini, asudə vaxtın səmərəli keçirilməsi üçün yaradılan şəraiti,

şəxsi heyətlə hərbi vətənpərvərlik və təlim-tərbiyə sahəsində aparılan işi müsbət qiymətləndirib.

Ermənistanın Azərbaycan torpaqlarına olan əsassız iddiası, minlərlə insanın həlak olması, bir milyondan çox dinc əhalinin ata-baba torpaqlarından didərgin düşməsi imkan vermir ki, dövlətimiz izləyici mövqedə dayansın. Onun nəticəsidir ki, əsası ulu öndər Heydər Əliyev tərəfindən qoyulan Azərbaycan Ordusu torpaqlarımıza sahib çıxmaq məqsədilə günün tələblərinə uyğun qurulmaqda və inkişaf etməkdədir. Müasir standartlar əsasında formalaşan ordumuzda silah və texnika ilə yanaşı, şəxsi heyətin mənəvi-psixoloji hazırlığı da diqqətdə saxlanılır.

"N" hərbi hissəsinin mühəndis-yol bölüyünün şəxsi heyəti ilə keçiriləcək ictimai-siyasi hazırlıq məşğələsi öncəsi dərslərin rəhbəri leytenant Murad Quliyev ilə söhbətlişirik. "Dövlətimizin dayaq sütunu olan ordumuzun hərbi qulluqçularının öz tarixi barədə məlumatlı olması vacib amildir. Tarixini bilməyən şəxs əsl vətəndaş ola bilməz. Bu gün hər bir azərbaycanlının ən böyük arzusu işğal altında olan torpaqlarımızın azad olunmasıdır. Dərslərin mövzusu da Dağlıq Qarabağ münaqişəsi ilə bağlıdır. Bu mövzu haqqında informasiyaya malik olmaq kiçikdən-böyüyə hər birimizin borcudur. Həmvətənlərimizin öz tarixi torpaqlarında qətlə yetirilməsi, isti evlərini məcburi şəkildə tərk etmələri bizim düşmənlərin nifrətini daha da alovlandırır. Komandanlığın qarşımıza qoyduğu əsas tapşırıqlardan biri də əsgərlərin mənəvi-psixoloji vəziyyətini daim yüksəkdə saxlamaqdır."

Zabit yoldaşımızla söhbətimizi bitirib sinif otağına daxil oluruq.

Dərslərin mövzusu şəxsi heyətə çatdırılan zabit Murad Quliyev qrup rəhbərinin köməkçisinin məruzəsindən sonra şəxsi heyətin varlığını yoxlayır və şəxsi heyətə mövzunu çatdırır. "Bugünkü mövzumuz, Dağlıq Qarabağ münaqişəsi, onun tarixi faktları və nəticələri haqqındadır. Məmləkətimizin yerləşdiyi əlverişli coğrafi mövqe, təbii resurslarla zəngin olması buraya qədər zamanlardan olan hücumların əsas səbəbi olmuşdur. Erməni millətçilərinin torpaqlarımıza olan əsassız iddiası həmyerlilərimizin öz ata-baba ocaqlarından didərgin düşməsi ilə nəticələndi. Tarixi abidələrimiz dağıldı, münbit torpaqlarımız yararsız hala salındı. Separatçılıq siyasəti yürüdən erməni millətçiləri yerli əhalini silah gücünə

Vətənin əsgəriyik!

qaçqına çevirdilər. Daşnaksütun təşkilatının yaradılması ilə Qafqaz ərazisində yaşayan azərbaycanlılara qarşı soyqırımlar həyata keçirildi və iki milyona yaxın azərbaycanlı ermənilər tərəfindən qətlə yetirildi, öz ev-əşiyindən zorla qovuldu. Qarabağ münaqişəsi nəticəsində Azərbaycan torpaqlarının 20 faizi - Dağlıq Qarabağ və ona bitişik 7 rayonun ərazisi işğal edildi. Bir milyondək azərbaycanlı öz Vətəninə məcburi köçkünə çevrildi, 20 min nəfər şəhid oldu."

İctimai-siyasi hazırlıq üzrə məşğələ başa çatdıqdan sonra əsgər Telman Murtuzayevlə söhbət edirik. O, döyüşçülərimizin erməni işğalçılarına qar-

şı mübarizədə göstərdikləri qəhrəmanlıq nümunələrindən söz açır. "İctimai-siyasi hazırlıq dərslərində ölkəmizin tarixi, onun cəngavər oğulları barədə məlumat bazamızı möhkəmləndiririk. Qarabağ döyüşlərində şücaət göstərən "Azərbaycanın Milli Qəhrəmanı" adına layiq görülmüş mayor Rasim İbrahimov, mayor Əliyev Əliyev, baş leytenant Elşad Əhədov, çavuş Etibar İsmayılov, əsgər Fərhad Hümətov, "Azərbaycan Bayrağı" ordeni ilə təltif olunmuş baş leytenant Elxan Yusifov, əsgər Şamil Cəbrayilov və yüzlərlə vətənpərvər oğullarımız bu gün də qəlbimizdə yaşayır və hər birimiz üçün vətənpərvərlik

nümunəsidir. Biz də xidmətimiz boyu çalışmalıyıq ki, bu cür igid oğullar yetişdirən Vətənin layiqli nümayəndələri olaq".

Əsgər Tahir İsmayılov Qarabağı işğaldan azad etməyin hər birimizin ən müqəddəs vəzifəsi olduğunu söyləyir. "Bu gün keçirilən dərslərdə də bir daha öyrəndik ki, ermənilərin tarix boyu bizim torpaqlarımıza olan əsassız iddiaları xalqımız üçün hər zaman baş ağrısına çevrilib. Tarixi torpaqlarımızın işğaldan azad olunacağı günü səbirsizliklə gözləyirik. 2016-cı ilin aprel döyüşləri və 2018-ci ilin Günnüt qələbəsi də sübut etdi ki, tarixi qələbəyə çox yaxınlıq. Ordumuzun gücü artan xətlə gedir. Azərbaycan Ordusunun 100 illiyi ilə bağlı təşkil olunan möhtəşəm hərbi paradı izləyəndə hər birimiz fəxarət hissi keçirdik. Müasir silahlarımızın nümayiş olunması düşməni lərzəyə salmaya bilməz. Hər bir Azərbaycan əsgəri kimi biz də Ali Baş Komandanımızın əmrini gözləyirik."

Əsgər Nail Zeynalov ictimai-siyasi hazırlıq dərslərinin keçirilməsinin onların mənəvi-psixoloji hazırlığının yüksəlməsində mühüm əhəmiyyət daşıdığını vurğulayır. "Bizim mənəvi-psixoloji hazırlığımızın yüksəlməsində rol oynayan əsas faktorlardan biri də komandirlərimiz tərəfindən keçirilən ictimai-siyasi hazırlıq dərsləridir. Şəxsi heyətin milli-mənəvi dəyərlərə sadiq, xalqına layiq fərd kimi formalaşmasında bu dərslərin önəmi böyükdür. Müxtəlif hərbi, tarixi mövzulardan bəhs edən dərslər hərbi vərdişlərimizdən savayı, dünyagörüşümüzün də artmasına imkan verir. Bugünkü mövzumuz düşmənin nə qədər amansız, qəddar olduğunu bir daha sübut etdi. Tarixi torpaqlarımızı işğal edən, dinc əhalini vəhşicəsinə qətlə yetirən və onların öz torpaqlarında köçkünə çevrilməsinə səbəb olan düşmənlə cavabımız da amansız olmalıdır. Onlar bilməlidirlər ki, bizim ordumuz artıq güclü, nizami ordudur. Müharibə baş verəcəyi təqdirdə onlar cavablarını alaçaqlar".

Leytenant
Fuad CƏFƏROV,
"Azərbaycan Ordusu"

"Rusiya-Azərbaycan münasibətlərinin daha da inkişafı üçün yaxşı perspektivlər var"

Rusiya ilə Azərbaycan arasındakı münasibətlərin daha da inkişafı üçün yaxşı perspektivlər var.

AZƏRTAC xəbər verir ki, bu sözləri Rusiya Dövlət Dumasının MDB məsələləri, Avrasiya inteqrasiyası və həmvətənlərlə iş üzrə komitəsinin sədri Leonid Kalaşnikov sentyabrın 10-da "Sputnik Azərbaycan" multimedia mətbuat mərkəzi tərəfindən təşkil olunan, Azərbaycan-Rusiya münasibətlərinə həsr edilən Bakı-Moskva videokörpüsü zamanı deyib.

Leonid Kalaşnikov vurğulayıb ki, Rusiya-Azərbaycan münasibətləri geosiyasi əsas üzərində qurulub. Azərbaycanın addımları hər zaman ardıcılıq olub. Ölkələrimiz arasında humanitar əlaqələrə toxunan L.Kalaşnikov deyib ki, Azərbaycanda rus dili qorunub saxlanılır. Bu ölkədə 360 məktəbdə rus dilində tədris mövcuddur.

Rusiya və Azərbaycan prezidentlərinin görüşləri haqqında danışıq komitə sədri sentyabrın 1-də Soçi şəhərində imzalanmış 16 sənədin ikitərəfli münasibətlərin inkişafı baxımından əhəmiyyətini vurğulayıb.

Azərbaycan Respublikası Milli Məclisinin deputatı Rasim Musabəyov bildirdi ki, Azərbaycan-Rusiya münasibətlərinin inkişafı çox önəmlidir. Ölkələrimizin siyasi, iqtisadi, mədəni, humanitar və digər sahələrdə yaxşı əlaqələri var.

Deputat vurğulayıb ki, Prezident İlham Əliyevin sentyabrın 1-də Rusiyaya səfəri, orada keçirdiyi görüşlər və aparılan danışıqlar bir daha Rusiya-Azərbaycan münasibətlərinin dərinləşməsinin aktuallığını göstərdi. Parlamentarilər də bu əməkdaşlığın inkişaf etdirilməsi üçün əlindən gələni edəcəklər. Azərbaycanla Rusiyanın tərəfdaşlığı çox praqmatikdir.

Heç kim unudulmur

“Qabillər ölməyəcək!..”

Müharibə qan-qadadı, ölümdü, şəhidlikdi, ana feryadıdı, bacı naləsidı, könül qubarıdı...

Müharibənin ağrı-acıları unudulmur... müharibənin ağrı-acıları təsəllilərlə yumşalır; şəhidlər haqqında yazılanlar da təsəllidi; şəhidi tanımaya-tanımaye əzizin bilirsən.

Qabil Orucəliyev 1991-ci il sentyabrın 15-də Naxçıvan şəhərində anadan olmuşdu. Uşaqlığının qayğısızlığını yaşayırdı. Naxçıvan şəhər 1 sayılı orta məktəbində təhsil almışdı. Atasının, əmisinin söhbətlərini maraqla dinləyirdi - Vətən, torpaq, döyüşlər, şəhidlik... Əmisi Elmar Orucəliyevin 1990-cı il Sədərkə döyüşlərindən danışdıqları - xatirələri Qabilin düşüncələrini titrədirmiş, xatirə-xatirə düşüncələrinə hopanlar onun niyyətini müəyyənləşdirirmiş: müharibədi, torpaqlar müdafiə olunur, döyüşlər gedir. Hərbiçilər döyüşür, onlar əsl "vətəndaşdı" (M.Araz). "Mən də hərbiçilərə olacam!", - Qabilin qətiyyətli dediyi kəlmələr atanı da, ananı da, əmini də duyğulandırdı. Heç nə demədilər Qabile. Qabil bu lal sükutu razılığa yozdu. Bu yozumun işığı onu 2006-cı ildə Heydər Əliyev adına Hərbi Liseyə gətirdi. Kursant idi Qabil Orucəliyev. Hər üçrək özü boyda bir dünyadı; öz dünyasından baxırdı böyük dünyaya. Qabil böyük dünyaya, böyük amallarla qovuşacağı günün istəyiylə təhsil alırdı...

Kiçik yollar, böyük yollar üçündü; kiçik yolların yolları həmişə böyük yola can atır. Böyük dünyanın böyük yolları dəyanətliyə, istəyi, niyyəti dönməzlərə, arzu şamı sönməzlərə qoşa qollar açar. Böyük yolun qovşağında bir anlığa ayaq saxladı Qabil:

Tale onu sıxıntılarla üzleşdirmişdi. 14 yaş olanda atasızlıq ağrıları yaşamışdı. Bu yaşında ailə qayğıları çəkməliydi. Atasının ölümündən iki ay sonra anadan olan qardaşına, azyaşlı

iki bacısına atalıq etməliydi. Hələ təhsil alırdı. Anası Nuriyyə balalarına şam-çıraq etdi ömrünü, "Qabilim böyü-yəcək, onun işığına sığınacaqıq. Bacılarına, qardaşına ata olacaq balam..."

Heydər Əliyev adına Azərbaycan Ali Hərbi Məktəbinə daxil oldu. Hərbi liseyin kursantıydı, Ali Hərbi Məktəbin kursantı oldu. Dünyagörüşü geniş olanlar təkcə öz ömrünü yaşamır, ona güvənənlərini, ona inananların da ömrünü yaşayır; liseyin nümunəvi kursantlarındanıydı və Ali Hərbi Məktəbin kursantı kimi liseyi təmsil edirdi, zabitlərinin, liseyin rəhbərliyinin etimadını doğrultmalıydı. Doğrudur da...

Asudə vaxtlarında kursant yoldaşlarıyla Vətənlə, torpaqla bağlı olmuşlardan danışdıqlar, döyüşlərdən, döyüşlərdən, şəhidlikdən, şəhidlərdən danışdıqlar. Şəhidləri yaşada-yaşada danışdıqlar, Ali Hərbi Məktəbin məzunu olmuş Milli qəhrəmanları xatırlayırdılar. Zabit kimi xidmət edə-cəkləri günün qururunu yaşaya-yaşaya danışdıqlar. Beləcə, ayları il etmişdilər.

...Müəllimlərinin, zabitlərin tövsiyələrini unutmurdu - "İntizam hərbi xidmətin qızıl qaydasıdır, bu qaydaya şəxsi nümunə ilə əməl edilməsi daha səmərəli olur". Bu və bu kimi xatırlatmaları yaddaşına hopduranlardan biri də Qabil Orucəliyev idi...

...Leytenant Qabil Orucəliyev ön xətdə yerləşən hərbi hissədə xidmətinin ilk günlərindən nizam-intizamıyla, məsuliyyətiylə fərqləndi. "Zamanında müəllimlərinin, zabitlərdən eşitdiyim tövsiyələr nə qədər həyatı imiş!", - düşüncələri o illərdən indi də barınırdı...

Kursant olaraq öyrəndiklərini zabit olaraq öyrədirdi... Zabit yoldaşları xatırlayır ki, leytenant Qabil Orucəliyev "Öyrədə-öyrədə öyrənirəm" deyərmiş.

Ön xətdə hərbi xidmətin çətinlikləri də olur. Əslində,

bu, çətinlik deyil, hələ şəraitə, relyefə uyğunlaşma prosesidi, məsuliyyətdi. Seçdiyi peşəyə sevgisi dönməzlər bu məsuliyyəti günün nizam qaydalarıyla peşəkarcılıqla tənzimləyir; leytenant Qabil Orucəliyev belə zabitlərdəniydi...

Ailə həyatı qurmuşdu. Ata olacaqdı. Məzuniyyət götürüb evlərinə gedəcəkdı, oğlunu görəcəkdı, 2014-cü ilin yayında "Mən zabitəm!", - qururunu yaşamış leytenant Qabil Orucəliyev gömgöy göy üzünə pıçıldayacaqdı: "Mən atayam!". 2016-cı ilin apreliydi. Ermənilərin irimiqyaslı tərbiyələrinin qarşısını alanların sırasında leytenant Qabil Orucəliyev də vardı. Əmisi oğlu Abilə telefonla demişdi ki, vəziyyətlə əlaqədar evə gələ bilməyəcək, narahat olmasınlar. Yaxın vaxtlarda görüşərik: Görüşə bilmədiklər...

Taşıma əks-həmlə əmri verilmişdi...

Baş leytenant Cavid Dədəkişiyev, leytenant Qabil Orucəliyev, müddətdən artıq həqiqi hərbi xidmət hərbi qulluqçuları Rəcəb İbrahimov və Tural Quliyev döyüşə-döyüşə irəliləyirdilər. Qarşıda Talış kəndiydi. Bu əks-həmlə də kəndin ermənisizləşdirilməsinə hesablanmışdı...

Erməniləri mövqelərin birindən uzaqlaşdırdılar - ermənilər qaçırdı. Qarşıdakı mövqeyə tərəf irəlilədilər (döyüşdə irəliləmək ifadəsi cılız səslənir)...

Döyüşürdülər... Əmri yerinə yetirmək üçün döyüşürdülər...

Əks-həmləni qələbəylə tamamlamaq, düşmənin pərəninə pozmaq, bu hündəvərlərdən uzaqlaşdırmaq... üçün döyüşürdülər...

İstəyirdi ki, oğlu Əli - atasının adını qoymuşdular - atasını qalib zabit kimi gör-

sün; ürəyini iki duyğu çulğamışdı: qələbə, oğlunu qələbə ovqatıyla görmək. Bu duyğuların ikisi də Vətən ovqatlı duyğularıydı. Vətən sevgisi onun da qələbə əzmini kükrətməkdəydi...

Yaxınlıqlarına düşən mərmilərdən çəkinmədiklər, düşə biləsi mərmilərdən də; döyüşü davam etdirirdi...

Mühasirəyə düşmüşdülər...

Qüvvələr bərabər deyildi, vəziyyət son dərəcə gərgin idi. Düşmənin atışı altında mövqelərini dəyişə-dəyişə döyüşürdülər. "Son güləyəcəm döyüşəcəyik!..", - belə qət etmişdilər.

Döyüşürdülər... Mühasirədən çıxmaq üçün döyüşürdülər...

Baş leytenant Cavid Dədəkişiyev və leytenant Qabil Orucəliyev şəhid oldular...

Leytenant Qabil Orucəliyev Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyevin adından "Hərbi xidmətdə fərqlənməyə görə" 3-cü dərəcəli medalla təltif edildi...

...Qəhrəmanlar adına layiq dəfn olunur, qəhrəmanların dəfni el-oba hüznüdü. "Oğul var evdən gedir, oğul var eldən". Leytenant Qabil Orucəliyevin dəfnində izdiham vardı. Bu, şəhidin əzizlərinə təsəlli oldu. Bu təsəlli bütün naxçıvanlıların təsəllisi idi...

Leytenant Qabil Orucəliyevin oğlu Əli adıyla cəmi on gün yaşadı, ona Qabil dedilər; körpə böyüycək, şəhid atasının adını da yaşadaçaq...

Qabilin anası səbirli, təmkinli anadı. Ağır dərdini sözün əsl mənasında, Vətən sevgisiylə yumşaldır... "Ermənilər sevinməsinlər ki, Qabil öldürdük. Mən yəndən qəhrəman Qabil böyüdürəm. Onu da atası kimi qəhrəman böyüdəcəm. Qabillər ölməyəcək, yeni-yeni Qabillər doğulacaq..."

Ana ürəyinin böyüklüyünə heyrlənirsən...Nuriyyə xanımı şəhid analarının təmsali bilirim. Şəhid leytenant Qabil Orucəliyevin ruhu dünyagörüşünün, duyğusalılığının, həssaslığının zəmanətiylə "Ana, mən sənə rəhbəm itaətdə", - deyir düşünürem.

Nuriyyə ana "Qabillər ölməyəcək"... - deyir. Ana fikrini, Ana qənaətini "Şəhidlər ölməyəcək"... - kimi qəbul edirik.

Rəşid HÜSEYNOV,
"Azərbaycan Ordusu"

Xəbərlər: hadisələr, faktlar

Türkiyədə daha beş terrorçu məhv edilib

Türkiyənin təhlükəsizlik qüvvələrinin həyata keçirdiyi antiterror əməliyyatı nəticəsində ölkənin Şırnak vilayətinin Kūpəli dağıq bölgəsində daha 5 terrorçu məhv edilib.

Bu barədə Türkiyənin Daxili İşlər Nazirliyi məlumat yayıb. Bildirilir ki, zərərsizləşdirilən qrup terror törətmək hazırlığında olub.

ABŞ təyyarələri fosforlu bombalarla Suriyaya zərbələr endirib

ABŞ-ın Hərbi Hava Qüvvələrinə məxsus "F-15" qırıcı təyyarələri ötən gün fosforlu bombalarla Suriyanın Deyr-əz-Zor əyalətinə zərbələr endirib.

Bu barədə Suriyada düşmən tərəflərin barışdırılması üzrə Rusiya Mərkəzinin rəhbəri general-leytenant Vladimir Savçenko bildirib. Qeyd edib ki, zərbələr Hacın yaşayış məntəqəsinə endirilib və nəticədə güclü yanğın baş verib.

Ölən və yaralananlar barədə məlumat yoxdur.

Xatırladaq ki, bu silahların tətbiqi 1949-cu il tarixli Cenevrə konvensiyasına əlavə protokol ilə qadağan edilib.

Hokkaydo adasında zəlzələ qurbanlarının sayı 30 nəfərə çatıb

Sentyabrın 6-da Yaponiyanın Hokkaydo adasında baş vermiş zəlzələ nəticəsində həlak olanların sayı 30 nəfərə çatıb.

Yerli hökumət orqanlarının məlumatına əsasən, təbii fəlakət nəticəsində, həmçinin 400 nəfər müxtəlif dərəcəli xəsarətlər alıb, 9 nəfər isə hələ də itkin düşmüş sayılır.

Zəlzələdən zərər çəkən rayonlarda 31 min ev içməli su çatışmazlığı ilə üzleşib, 16 min nəfər isə müvəqqəti sığınacaqlara yerləşdirilib.

Axtarış-xilasetmə əməliyyatlarına özünümdəfiə qüvvələrinin hərbiçiləri və kinoloqlar da daxil olmaqla, 40 min nəfər, həmçinin 75 helikopter və digər xüsusi texnika cəlb edilib. Yaponiyanın Baş naziri Sindzo Abe ölkə hökumətinin ərzaq, içməli su və xəstəxanalardakı generatorlar üçün yanacaq alınması üçün zərər çəkən regiona vəsait ayıracağını bildirib.

Argentina "San Juan" sualtı qayığının axtarışlarını bərpa edib

Sentyabrın 7-də "Ocean Infinity" kompaniyasının icarəyə götürdüyü gəmi Argentina Hərbi Dəniz Qüvvələrinin ötən ilin noyabr ayında itən "San Juan" sualtı qayığının axtarış zonasına

yola düşüb. Bu barədə Argentina Müdafiə Nazirliyinin xəbər portalı məlumat yayıb.

"Amerikanın "Ocean Infinity Seabed Constructor" kompaniyasının gəmisi "San Juan" sualtı qayığının axtarışına davam etmək üçün Komodoro-Rivadaviya şəhərinin limanından yola çıxıb" - deyər məlumatda bildirilir.

Kompaniyanın proqnozlarına görə, gəmi 10 gün ərzində üç zonaya bölünən 3200 kvadratmetr sahədə axtarışlar aparacaq. Axtarışlarda 6 min metr dərinliyə enə bilən 5 müstəqil sualtı aparatdan istifadə olunacaq.

Xatırladaq ki, Argentinanın Uşuaya limanından səfərə çıxan və göyertəsində 44 ekipaj üzvünün olduğu dizel-elektrik mühərriqli "San Juan" sualtı qayığı ilə əlaqə 2017-ci il noyabrın 15-də kəsilmişdi. Noyabrın 30-da ölkənin Hərbi Dəniz Qüvvələri ekipajın xilas edilməsi üzrə əməliyyatların dayandığını, lakin sualtı qayığın axtarışlarının davam etdiyini bildirmişdi.

AZƏRTAC-ın
materialları əsasında

Ermənistan ordusunda xidmət etməyə əsgər tapmayan Nikol Paşinyan görəsən Suriyaya kimi göndərəcək?

Ötən həftə Ermənistanın Baş naziri Nikol Paşinyan erməni əsgərlərinin Rusiya bayrağı altında Suriyaya göndərilə biləcəyini bildirib. Bir sözlə, Ermənistan ordusunun hərbiçiləri Rusiya Silahlı Qüvvələri tərkibində Suriyada Bəşər Əsəd rejiminin əleyhdarlarına qarşı hərbi əməliyyatlarda iştirak edəcək. Artıq bununla bağlı məsələnin həllinin tapıldığı barədə erməni KİV-lərində yazılar

yayımlanmaqdadır.

Qeyd edim ki, bu ermənilərin Suriyada Bəşər Əsəd tərəfində döyüşməsi ilə bağlı ilk fakt deyil. Dünyanın nüfuzlu media orqanlarında ermənilərin Hələb və başqa şəhərlərdə müsəlmanlara, əsasən də mülki şəxslərə qarşı qətlə qətləməsi barədə dəfələrlə məlumatlar, foto və video görüntülər yayılıb.

Xüsusilə "Ərəb baharı" dönməyindən sonra Suriya-

da 100-150 min ermənidən ibarət hərbi birləşmələr fəaliyyət göstərir. Nikol Paşinyan bu addımı atmaqla, həmçinin Rusiya ilə münasibətlərdə yaranmış soyuqluğu aradan qaldırmağa çalışır. Lakin Paşinyanın bu hərəkətinin müsbət qarşılanacağı hələ sual altındadır. Rusiya tərəfindən müsbət qarşılanarsa da, daxildə etirazlara səbəb ola bilər. Çünki ermənilər işğal altında olan Dağlıq Qara-

bağa xidmət etməyə əsgər göndərə bilmirlər. Bəs, erməni xalqı necə razı olar ki, öz balalarını Suriyada döyüşməyə göndərsin? Digər tərəfdən, ordusunda xidmət etməkdən boyun qaçıran intihar cəhdlərinə baş vuran erməni hərbi qulluqçuları gedib Suriyada döyüşəcəkmidi? Maraqlıdır, Paşinyan Suriyaya kimi göndərəcək?

Ehtiram AŞIRLI,
analitik-icmalçı

Qarabağa məktub

Hər kəsə yaxın, sənə həsrətəm, Qarabağ... Mən sənənin darıxan, candan keçməyə hazır olan Azərbaycan əsgəriyəm. Çox uzaqda deyiləm. Hər döyüş növbətçiliyinə çıxanda sənə baxır, hər qarış torpağını azad edəcəyim günü gözləyirəm. Sabirabad rayonundan hərbi xidmətə çağırılmışam. Döyüş mövqeyindən tarixi torpaqlarımızı, uçub-dağılmış evləri görəndə səni necə sevdiyimi bir daha anladım. Gənc əsgər hazırlığı zamanı Hərbi and içib, andıma sadıq olacağıma söz verdim. Bir də ilk döyüş növbətçisi olduğum zaman and içdim, canım, qanım bahasına olsa da, səni azad edəcəyimə söz verdim.

Güclü ordunun nümayəndəsi kimi həm ordumuza, həm silahdaşlarıma, həm də özümə güvənirəm. Bu ordu əbəz yerə güclənəməyib. Uzun illər sənə həsrət qalaraq güclənib... Səni azad etmək üçün güclənib... Bir gün düşmənin sinəsinə dağ çəkib, hər qarış torpağında üçrəngli bayrağımızı dalğalandırmaq

üçün güclənib...

Söz verirəm, Qarabağ. Sinəndə salınmış səngərləri dağıdacaq, yarana məlhəm olacağıq. Hər qarışın minalardan, keçilməz sədlərdən təmizlənəcək, abadlaşacaq, gözəlləşəcəksən. Bu yolda bəzilərimiz şəhid, bəzilərimiz qazi olacağıq. Biz sənə hər damla qanımızı halal edirik.

Şəhidlərin yeri cənnətdir deyirlər, Qarabağ. Sinəndə qanı tökülən Mübarizlərimiz, Samidlərimiz, Fəridlərimiz haqqın dərgahından sənə izləyir. Bir gün uğrunda şəhid olan hər kəs cənnətdən abad Ağdərəyə, Şuşaya, Laçına, Kəlbəcəre... baxıb sevinəcək. Bəlkə mən də şəhidlərimizin sırasında sevinənlərdən

olacam, bəlkə də qalib əsgər olaraq "Ruhunuz şad olsun Qarabağ azaddır" deyə onlara səslənəcəm.

Sən xoş günlərə, xoşbəxtliklərə layiqsən, Qarabağ... Səni azad etdikdən sonra durduğum bu səngər bəlkə iki gəncin sevgi dolu evi, bəlkə uşaqların qəh-qəhələrinin göylərə ucaldığı oyun meydançası, bəlkə də bizlərin qəhrəmanlığından bəhs edən məktəb olacaq. Sinəndə yaşayan hər kəs xoşbəxt, hər qarışın gözəlliklərlə dolu olacaq.

Gözlə, Qarabağ... Çox az qalıb. Ali Baş Komandanın əmri ilə həsrətə son qoyacağıq... Məktubumu Səməd Vurğunun "Azərbaycan" şeirindən bir neçə misra ilə sonlandırırım:

Axşam üstü qoy uzaqdan Havalansın Xanın səsi, Qarabağın şikəstəsi.

Tezliklə Qarabağ şikəstəsini dinləyərək küçələrində dolaşmaq arzusu ilə...

**Əsgər
Vilayət CABBARLI,
"N" hərbi hissəsi**

Gənclər üçün Təhsil Mərkəzinin Qarabağ ofisi "Sülh aylığı" çərçivəsində tədbir təşkil edib

Gənclər üçün Təhsil Mərkəzinin (GTM) Qarabağ regional ofisinin nəzdində fəaliyyət göstərən "İnküviziv Təhsil və Uşaq İnkişaf Mərkəzi"ndə "Sülh aylığı" ilə bağlı "Biz sülhün çarçılıarıyıq" adlı tədbir keçirilib.

GTM-dən AZƏRTAC-a bildirişlər ki, mərkəzin Qarabağ ofisinin rəhbəri Radə Telmanqızı tədbirdə çıxış edərək "Sülh aylığı" haqqında ətraflı məlumat verib. Bildirib ki, müxtəlif dinlərə mənsub insanların əsrlərdən bəri qarşılıqlı anlaşma şəraitində yaşadığı, tolerantlığın Vətəni olan Azərbaycan 25 ildən çoxdur Ermənistanın hərbi təcavüzündən əziyyət çəkir. Ermənistanın təcavüzü nəticəsində torpaqlarımızın 20 faizi işğal edilib, azərbaycanlılara qarşı etnik təmizləmə siyasəti həyata keçirilib, bir milyondan çox vətəndaşımız qaçqın və məcburi köçkün vəziyyətinə çevrilib. Buna baxmayaraq, biz Azərbaycanın ərazi bütövlüyünün təmin ediləcəyi günün uzaqda olmadığını inanırıq. Azərbaycanın torpaqlarının işğalına, bir milyondan çox qaçqın və məcburi köçkünü baxmayaraq, xalqımız tolerantlıq ənənələrini daim inkişaf etdirəcək.

Hərbi texnikalar, silahlar

"Gürzə-2" zirehli avtomobili

Azərbaycan Müdafiə Sənayesi Nazirliyinin mühəndisləri tərəfindən istehsal olunan "Gürzə-2" zirehli avtomobili ilk dəfə Azərbaycan Beynəlxalq Müdafiə Sərgisində nümayiş olunub. Maşın "Toyota Hilux 4x4" bazası üzərində yaradılıb. Avtomobilin uzunluğu 5270 mm, eni 1680 mm, hündürlüyü isə 2120 mm təşkil edir. Heyəti sürücü və komandir daxil olmaqla 7 nəfərdən 4 nəfərə qədər endirilib. Avtomobildə 7,62 mm-lik pulemyot quraşdırılıb. Dəqiqədə silahdan 800 atəş açılır və 1500 metrlik məsafədə yerləşən hədəfi nişan almaq olar. Bundan başqa zirehli maşın 40 mm-lik avtomat qumbaraa-

tan, iki ədəd 12,7 mm-lik pulemyot, silahlar üçün patronlarla, 40 mm-lik qumbaradan üçün ehtiyat qumbaralarla təchiz edilib.

"Gürzə-2" zirehli avtomobili optik və kollimator nişangahlarla təchiz edilib ki, onlardan günün istənilən vaxtında atəş açmaq olar. Yüksək keçidliyə malik olan maşın 144 at gücündə altı silindri D-4D dizel mühərrik və beş ötürücülü mexaniki transmissiya ilə təchiz edilib. Burada olan mexanizmlər zirehlə möhkəm qorunur.

SARP sistemi sayəsində "Gürzə-2" sələfindən gəcə və gündüz müşahidə, avtomatik rejimdə hədəfləri aşkar etmə və izləmə, hərə-

kətdə olan hədəflərə qarşı dəqiq atəş açma qabiliyyətinə, məsafə ölçmə, ballistik hesablamalar, mərmii sərfiyyatına nəzarət mexanizminə görə, zəif aşkarlanma (yüksekliyi 70 sm), yüngül çəkisinə (silahsız, zirehsiz və sursatsız üst platforma 165 kq, alt isə 50 kq-dır), mexaniki rejimdə işləməsi xüsusiyyətlərinə görə fərqlənir.

Taktiki kəşfiyyat patrul maşını "Gürzə-2" "Skif", TƏİR, SPIKE, AQS-17 və AQS-30 silahları ilə yanaşı mühərrikin əlavə zirehlə təchiz edilməsi də mümkündür.

**Hazırladı:
Svetlana YUSUBOVA,
"Azərbaycan Ordusu"**

İdman

Güləşçimiz Mariya Stadnik Polşada "Qran-pri" turnirinin qalibi olub

Polşanın paytaxtı Varşavada "Qran-pri" seriyasından olan "Poland Open" turniri başa çatıb.

Yarışda ölkəmizi təmsil edən qadınlardan ibarət yığmamızın lideri Mariya Stadnik (50 kq) hələdici görüşdə ötən il Avropa çempionatının finalında məğlub etdiyi (10:0) Ukrayna idmançısı İlyona Semkivlə qarşılaşıb. Finaldakı bütün görüşlərində asan qələbə qazanan M.Stadnik sonuncu qarşılaşmada da rəqibinə qalib gəlib - 13:2. Beləliklə, Mariya daha bir yarışın çempionu olub.

Güləşçilərimiz Rusiyada keçirilən beynəlxalq turnirin sonuncu günündə 1 qızıl və 1 bürünc medal qazanıblar

Rusiya Federasiyasının Saxa Respublikasının Yakutsk şəhərində Dmitri Korkinin xatirəsinə həsr olunan sərbəst güləş üzrə beynəlxalq turnir başa çatıb.

Yarışların sonuncu günündə daha iki güləşçimiz fəxri kürsüyə qalxıb. Əhmədəbi Qvarzatilov (61 kq) finalda Monqolustan təmsilçisinə 8:4 hesabı ilə qalib gələrək çempion olub. İbrahim Yusubov (79 kq) isə Türkiyədən olan rəqibini 12:8 hesabı ilə məğlub edərək üçüncü yeri tutub.

Yığmamız "Yadigar İmam Cup"da ikinci olub

İrənin Sircan şəhərində yeniyetmə yunan-Roma güləşçiləri arasında "Yadigar İmam Cup" beynəlxalq turniri başa çatıb.

Komanda yarışında yeniyetmələrdən ibarət yığmamızın məşqçiləri Nazim Əhmədov və Rasim Ağayevin rəhbərliyi altında Ziya Babaşov (45 kq), Qurban Qurbanov (48 kq), Elmür Əliyev, Nihad Quluzadə (hər ikisi 51 kq), Nihad Məmmədli (55 kq), Həsərət Cəfərov, Əli Aliyev (hər ikisi 60 kq), Xasay Həsənlı (65 kq), Allahverdi Əliyev (71 kq), Qabil Əhmədov (80 kq), Laçın Vəliyev (92 kq) və Əli Fərmanovdan (110 kq) ibarət kollektiv ölkəmizi təmsil edib. Ötən gün qrupda keçirdiyi bütün görüşləri qələbə ilə başa vuran millimiz finalda İrana uduzub və gümüş medalla kifayətlənib.

Xatırladaq ki, sərbəst güləşçilər bir neçə gün əvvəl analoji yarışda bürünc medal qazanıblar.

Malta-Azərbaycan oyununda qalib müəyyənləşməyib

Sentyabrın 10-da futbol üzrə Azərbaycan milli komandası UEFA Millətlər Liqasının qrup mərhələsində səfərdə Ta Qali milli stadionunda Malta seçməsi ilə qarşılaşıb.

Matçın 10-cu dəqiqəsində Bədavi Hüseynovun kobud oyununa görə millimizin qapısına təyin olunmuş on bir metrlik cərimə zərbəsini Andrey Aqius dəqiq yerinə yetirərək hesabı açdı. Görüşün 26-cı dəqiqəsində millimiz hesabı bərabərləşdirməyə nail olub. Belə ki, Təmkin Xəlilzadə baxımlı qola imza atıb. Futbolçuların cəhdlərinə baxmayaraq, ilk hissəsinin sonunadək hesab dəyişməyib. Oyunun ikinci hissəsi Azərbaycan yığmasının üstünlüyü şəraitində keçsə də, bütün komanda ilə müdafiə olunan Malta millisini məyus etmək mümkün olmayıb. Beləliklə, qarşılaşma 1:1 hesablı heç-heçə ilə başa çatıb.

AZƏRTAC-in materialları əsasında

Baş leytenant Rəhimov İslam Araz oğluna 2015-ci ildə verilmiş zabitin şəxsi vəsiqəsi itdiyi üçün etibarsız sayılır.

Baş redaktor

polkovnik-leytenant
İlham BEHBUDOV

Telefonlar

Baş redaktor: (012) 510-71-97 (faks);
Baş redaktorun müavini: (012) 510-64-27;
Məsul katib: (012) 510-71-98;
Məktublar şöbəsi: (012) 510-64-28.

Ünvanımız

Bakı şəhəri, akademik
Şəfaət Mehdiyev küçəsi 144,
"Qızıl Şərq" hərbi şəhəri

Növbətçi

leytenant
Fuad CƏFƏROV

Qəzetin hesabı

Nərimanov Rayon Xəzinədarlığı
Kod: 200189
VÖEN: 1500428611

Qəzet həftədə iki dəfə (III-VI günlər) nəşr olunur.
"Azərbaycan Ordusu" qəzeti kompüter mərkəzində
səhifələndirilərək "Hərbi nəşriyyat"ın mətbəəsində hazır
diapozitivlərdən çap olunur. Əlyazmalara rəy verilmir,
təqdim edilən yazılar müəllifə qaytarılır.
Qəzeti mod.gov.az saytıdan oxuya bilərsiniz.

Lisensiya № 361

Sifariş № 543

Nüsxə 3525